SABIMA

Stans tapet av naturmangfold!

14.10.2020

Kurs i Naturmangfoldloven

Opplegg

- **Bolk 1**

- Naturens situasjon i dag
- Historisk opptakt til dagens lov
- Gjennomgang av de viktigste delene i naturmangfoldloven

Bolk 2

- Hvordan kan dere bruke naturmangfoldloven til å sikre natur
- Sammenheng med plan- og bygningsloven
- Viktige kilder
- Høringssvar

Naturpanelet mai 2019

- Urørt natur halvert siste 50 år
- Våtmarker og urskoger redusert enda mer
- Alle marine økosystemer påvirket av mennesker
- 75 % av mangroveskogene er ødelagt
- 50 % av korallrevene er ødelagt
- 25 % av artene er truet av utryddelse
- En million arter truet av utryddelse

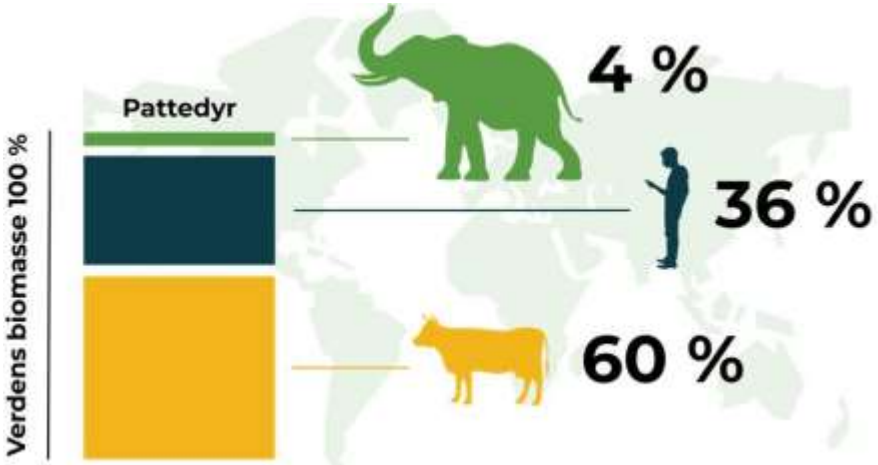

SABIMA

Norge signerte naturerklæring forrige uke: – I statsbudsjettet er det glemt

Sammen med 75 andre statsledere, har Erna Solberg lovet å gjøre drastiske endringer for å bevare natur- og artsmangfold. – Utfordringen er at næringene har sin egen oppfatning av hvor bærekraftige de er, mener professor.

Naturkrise i Norge også!

VILLMARKSPREGEDE OMRÅDER

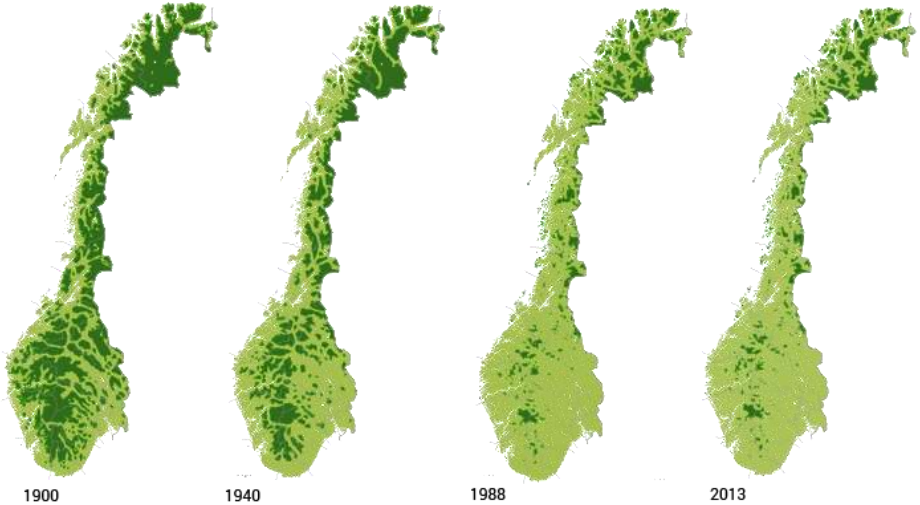

● Villmarkspreget: Natur som ligger fem km eller mer i luftlinje fra tyngre tekniske inngrep
Kilde: Kart 1900 og 1940: Bruun, Magne, NOU-1986:13. Kart 1988 og 2013: Miljødirektoratet / miljøstatus.no

NORGE HAR SVIKTET NATUREN

Regjeringas innsats for naturen står til stryk. En ny rapport viser at Norge ikke når ett eneste av de 20 naturmålene som verdens land har satt for 2020.

Vi har ikke vernet de mest artsrike områdene

Vernet etter naturmangfoldloven

- Nasjonalparker
- Landskapsvern områder
- Naturreservater
- Andre
- Ikke vernet (83,2 %)

Arealendringer er hovedtrusselen

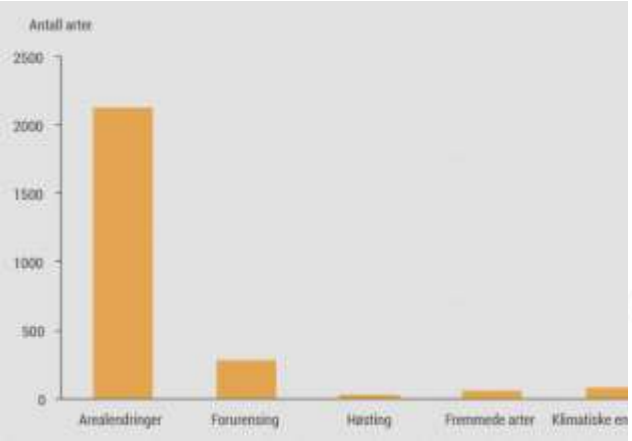

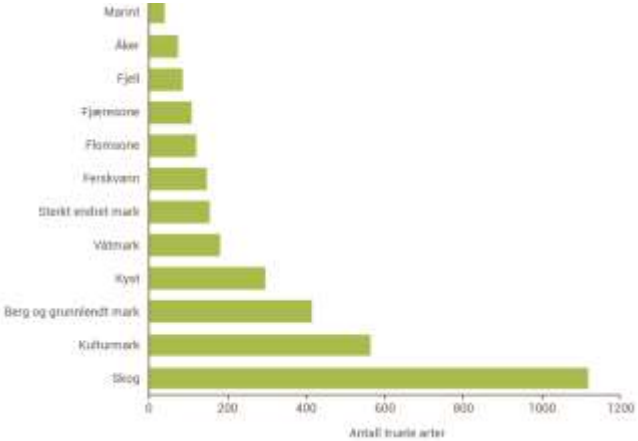

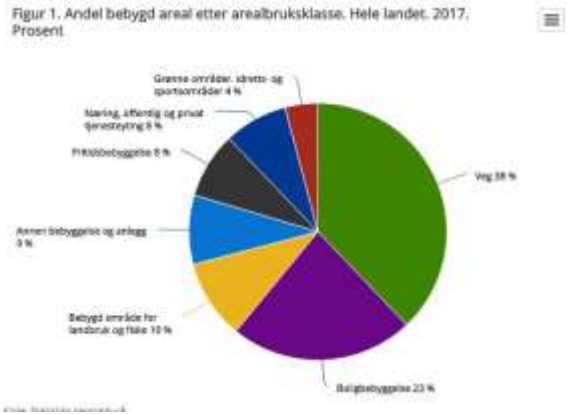

Ingen hadde regnet ut hvor mye urørt natur vindkraften vil ta

Først etter at NRK etterspurte tallene, ble det regnet ut at det legges planer for vindkraft i urørt natur tilsvarende 1,5 ganger Oslos areal.

Iselin Elise Fjeld
Journalist

Julie Vissgren
Journalist

Publisert 25. mai 2019 kl. 15:39
Oppdatert 28. mai 2019 kl. 08:53

Artikkelen er

Vår felles strandsone krymper

RUNE CHRISTOFFER HOLM, Journalist
HENRIK BØE, Innholdsutvikler
PER-KÅRE SANDBAKK, Dronefoto

PUBLISERT 12. JULI KL. 07:53

Kun 3% av skogen er eldre enn 160 år.
¾ av skogen blir flathogd

SABIMA

Når kulturlandskapet gror igjen, dør blomstene og biene som lever der

SABIMA

Innerfjellssletta Kvarv, Sørfold kommune i Nordland

Photo Credits: Before Ola Moen/Norsk Folkemuseum **After** Oscar Puschmann/NIBIO

Litt historikk

I 1946 gikk titusenere i tog i protest mot kraftgate gjennomOslomarka. Angivelig er det fremdeles den største demonstrasjonen som er arrangert i Oslo. SE BILDER *Foto: ARBEIDERBEVEGELSENS ARKIV OG BIBLIOTEK*

Lov om naturvern (1954)

Lovens § 1 lød: "Kongen kan bestemme at områder av land eller vann skal være fredet når det ansees ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner, eller på grunn av områdets naturskjønnhet eller egenart."

Kristen Krogh

Regjeringen oppretter en stilling som *Statens naturverninspektør i 1962*

Krogh spilte en nøkkelrolle i opprettelsen av en rekke nasjonalparker.

1965

- Strandplanloven vedtas (100 meter byggegrense langs strandsonen).
- Direktoratet for jakt, vilt og ferskvannsfiske (forløperen for Direktoratet for naturforvaltning) opprettes under Landbruksdepartementet.
- Ny bygningslov vedtas. Loven styrket mulighetene for en helhetlig forvaltning av natur- ressursene.

Alta-aksjonen

Naturvernloven 1970

SABIMA

- «Naturen er en nasjonal verdi som må vernes»
- «Inngrep i naturen bør bare foretas ut fra et langsiktig og allsidig perspektiv».

- Fylkesmannens miljøavdeling opprettes 1971

Grunnlaget for innsigelsesinstituttet

Norge med første miljødepartement i verden - 1972

Gro Harlem Brundtland var miljøvernminister i en viktig periode fra 1974 til 1979. Foto Scanpix.

Viktige internasjonale forpliktelser knyttet til naturmangfold

- Ramsarkonvensjonen – konvensjonen om våtmarksområder (71)
- Bonnkonvensjonen - konvensjonen om trekkende dyr (79)
- Bernkonvensjonen – konvensjonen om ville europeiske planter og dyr, ratifisert i Norge (86)
- Brundtland rapporten «Vår felles fremtid» 87
- Konvensjonen om biologisk mangfold (92)

Grunnlovens miljøparagraf – vedtatt 92

- *«Enhver har rett til et miljø som sikrer helsen, og til en natur der produksjonsevne og mangfold bevares. Naturens ressurser skal disponeres ut fra en langsiktig og allsidig betraktning som ivaretar denne rett også for etterslekten.»*

- Tidligere 110B – etter moderniseringen av språket i grunnloven 2014, er den i dag paragraf 112.

Miljøkompetanse i kommunene

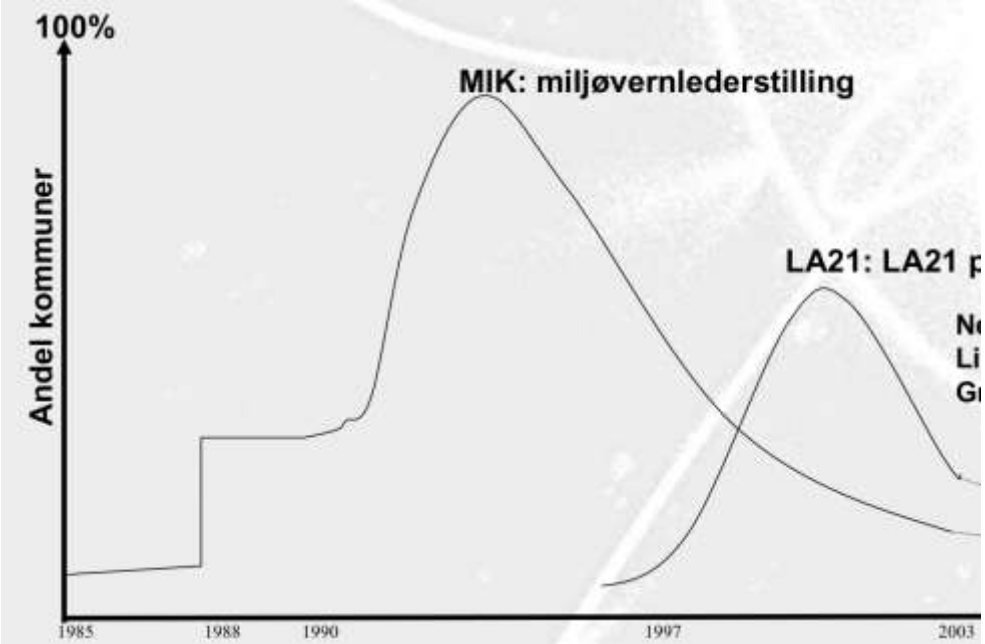

9. mai 1986–16. oktober 1989	Gro Harlem Brundtlands andre regjering
16. oktober 1989–3. november 1990	Jan P. Syses regjering
3. november 1990–25. oktober 1996	Gro Harlem Brundtlands tredje regjering
25. oktober 1996–17. oktober 1997	Thorbjørn Jaglands regjering
17. oktober 1997–17. mars 2000	Kjell Magne Bondeviks første regjering
17. mars 2000–19. oktober 2001	Jens Stoltenbergs første regjering
19. oktober 2001–17. oktober 2005	Kjell Magne Bondeviks andre regjering

Vestforsk

Forarbeid til ny naturmangfoldlov

- 2001 – Biomangfoldutvalget oppnevnes
- 2004 –NOU 2004:28

NYTT:

- Målsetninger knyttet til

økosystemer, naturtyper og arter.

- Fremmede arter
- Genetisk mangfold

NOU Norges offentlige utredninger 2004: 28

Lov om bevaring av natur, landskap og biologisk mangfold

(Naturmangfoldloven)

Utredning fra et utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 20. april 2001.
Avgitt til Miljøverndepartementet 7. desember 2004.

Enstemmig storting 2009 vedtar: Naturmangfoldloven

Ryktene sier at loven var ferdig «pruttet» da den nådde stortinget

Lov om naturmangfold

«Prioritert» er det nye «fredet»

naturmangfold statsråder *Foto: Arild J. Waagbø*

Hva slags lov er Naturmangfoldloven?

- **Ikke trinnhøyde over annen lov:** Naturmangfoldloven kan fravikes til både fordel og ulempe for naturen i særlovgivningen
- **Tverrgående lov (sektorovergripende):** Felles med f eks forvaltningsloven at den setter minstestandarder for saksbehandlingen på alle forvaltningsområder
- **Integrasjonsprinsippet:** Miljøhensyn må integreres i enhver beslutning

Styrker og svakheter ved loven

- Omfatter ALL natur. Den gamle naturvernloven dreide seg bare om vern.
- Lovfestingen av føre-var-prinsippet og prinsippet om økosystemtilnærming
- Loven er også enkelt skrevet og lett å finne frem i
- Gjelder ikke havet, utenfor 12 nm
- Ordet «retningslinjer» i § 7, undergraver mye av lovens prosjekt.
- Loven gir for mange kompromisser
- For lite prøvd av rettsvesenet – preventiv effekt

Lovens formål

§1: Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved **bærekraftig bruk og vern**, <u>også</u> slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

- **Egenverdi**
- Nytte
- Opplevelser
- Ressurs
- Økosystemtjenester

Variasjonen...

...av gener innen ulike bestander av en art

...av arter innen et leveområde

...av leveområdene innen en naturtype

...av naturtyper (økosystemer i landskapet)

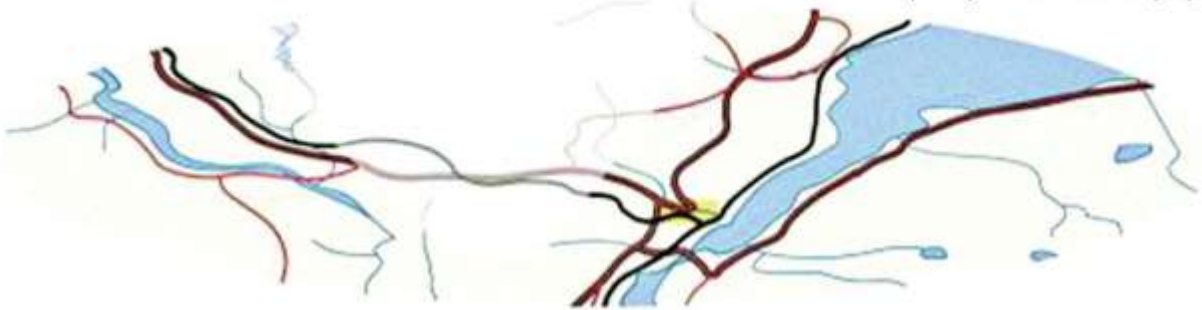

SABIMA

Lovens hovedgrep

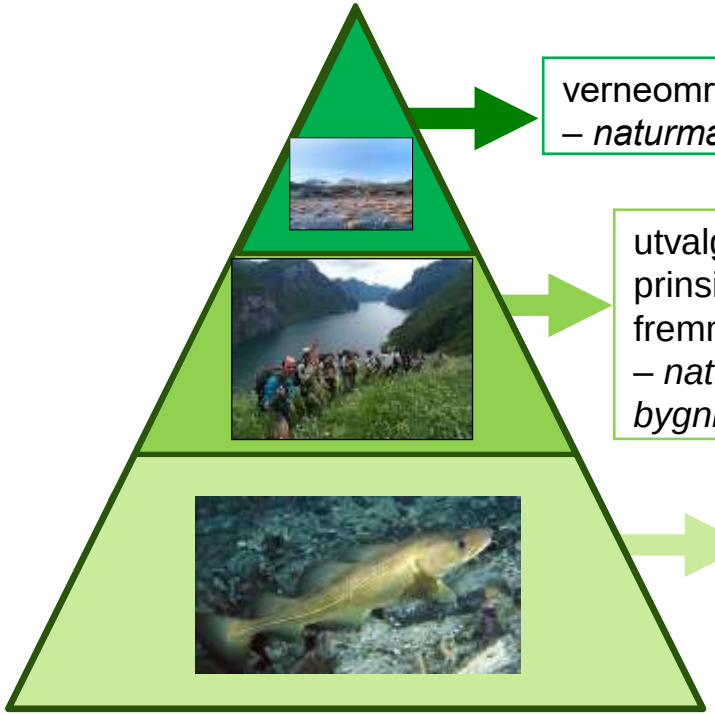

verneområder, prioriterte arter – *naturmangfoldloven*

utvalgte naturtyper, forvaltnings-prinsippet for arter, regulering av fremmede organismer, kvalitetsnorm – *naturmangfoldloven, plan- og bygningsloven og andre lover*

Lovens grunnmur: formål, forvaltningsmål, prinsipper og generelle regler (kapittel II) – *naturmangfoldloven, plan- og bygningsloven og andre lover*

§4 Forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer

Etablerer et forbud mot å vedta tiltak som innebærer at naturtyper utryddes.

§52 Utvalgte naturtyper (UN)

Betyr ikke at de er fredet, men skal sikre at naturtyper ikke utryddes.

Myndighetene skal vurdere utvalgt naturtype, når vitenskapelig dokumentasjon viser at naturtypen er i fare.

Hva sier rødlista?

I Norsk rødliste for naturtyper 2018 er 258 naturtyper vurdert. Av disse står 123 på Rødlista og 74 er vurdert som *truet*.

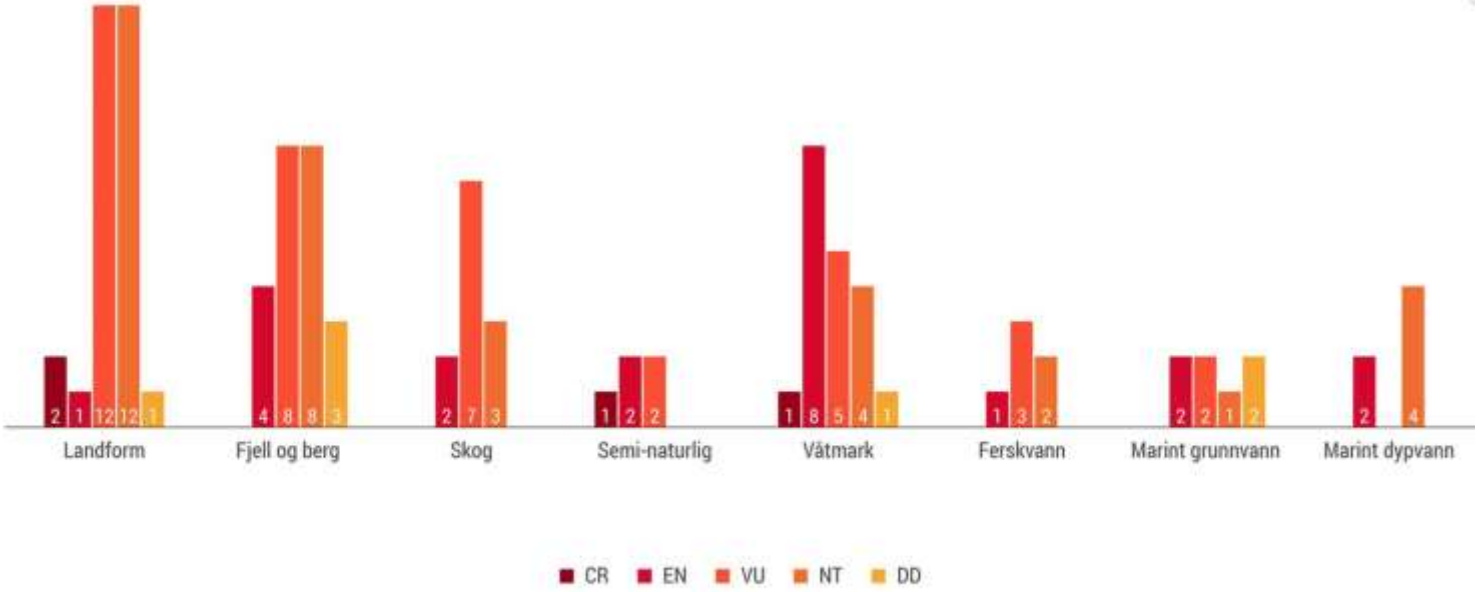

Artsdatabanken

Utvalgte naturtyper

I dag: 6

- Slåttemark (2011)
- Slåttemyr (2011)
- Kalksjøer (2011)
- Kalklindskog (2011)
- Hule og gamle eiker (2011)
- Kystlynghei (2015)

Prioriteringens betydning

SABIMA

- Generell betydning (§53):

  - Det skal tas *særskilt hensyn* til UN i all forvaltning og planlegging
  - Forringelse skal unngås
  - Konsekvenser av inngrep må klarlegges
  - Samlet kvalitet og erstatning må vurderes
  - Innsigelse fra Fylkesmann
  - Meldeplikt for skog- og jordbruks-tiltak i UN (§§ 54 og 55)
- Kommunene skal rapportere om forekomster av UN (§ 56)

§5 Forvaltningsmål for arter

Etablerer et forbud mot å vedta tiltak som innebærer at arter utryddes.

§23 Prioriterte arter

Betyr ikke at de er fredet, men skal sikre at arter ikke utryddes.

Myndighetene skal vurdere prioriterte arter, når vitenskapelig dokumentasjon viser at arter er i fare.

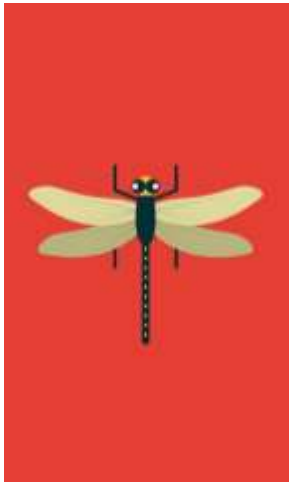

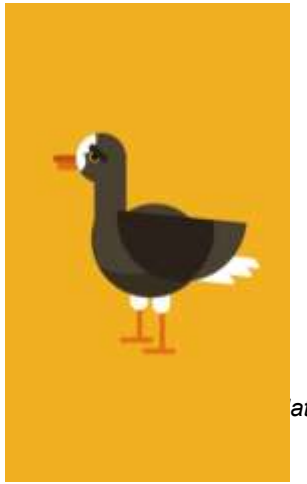

atabanken

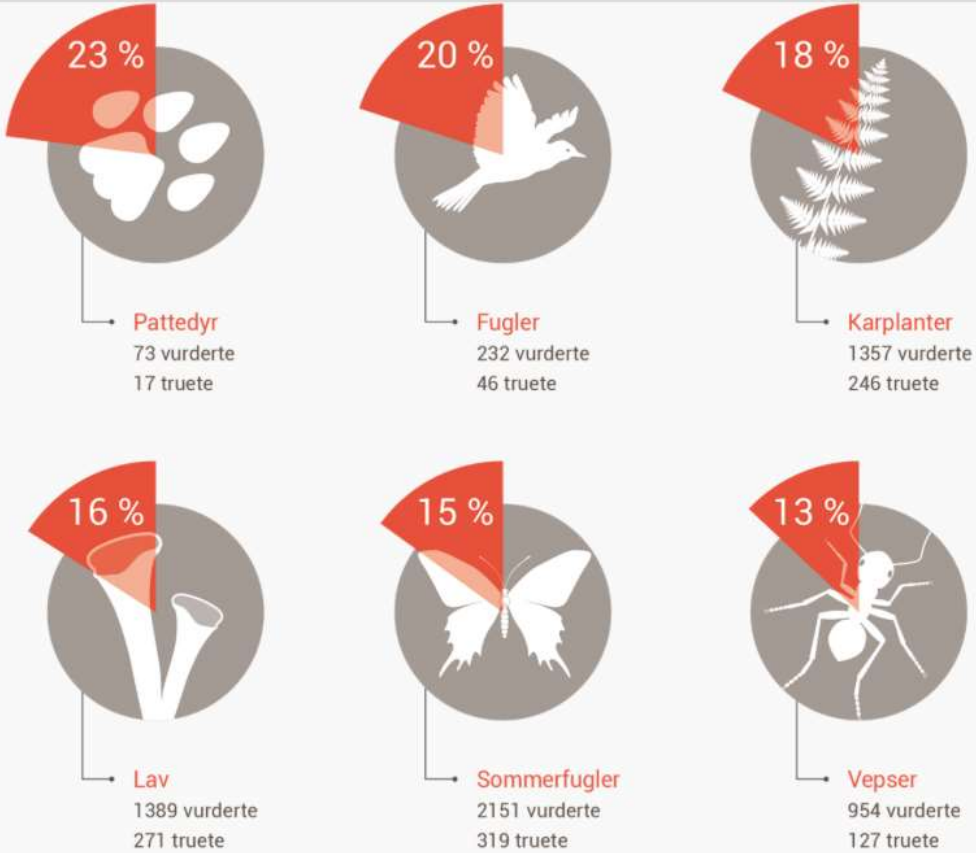

Artsdatabanken

Størst andel truete arter finnes i artsgruppene pattedyr, fugler, karplanter, lav, sommerfugler og vepser. Se i venstremenyen for flere resultater.

Prioriterte arter (13)

- **Fugler:**
- Svarthalespove (EN)
- Dverggås (CR)
- **Planter**
- Honningblom (CR)
- Rød skogfrue (CR)
- Trøndertorvmose (EN)
- Svartkurle (EN)
- Skredmjelt (CR->EN)
- Dvergålegras (EN)
- **Innsekter:**
- Eremitt (RE->CR)
- Elvesandjeger (EN)
- Dragehode (VU) (bille (EN) på lasset)
- Klippeblåvinge (EN->CR)

Pattedyr:

- Fjellrev (CR)

Prioriteringens betydning (§ 24)

- Kan fastsette forbud mot uttak og forstyrrelse
- Beskyttelse av funksjonsområder
  - Grunneier kan kreve vern eller unntak
  - Gjelder ikke i sjø
- Krav om å klarlegge følgene
- Myndigheten etter loven (fylkesmannen, ikke kommunen) kan gjøre unntak
- Regler om skjøtselstiltak(handlingsplan)
- Tilskuddsordninger

Riksrevisjonens undersøkelse av miljømyndighetenes etterlevelse av §§ 23 og 52

Offentliggjort 18.10.2018

Hovedfunn:

- Miljømyndighetene har i liten grad gjennomført vurderinger av om virkemidlene prioritert art og utvalgt naturtype var egnede.
- Ikke fulgt opp intensjonene i loven! Riksrevisjonen mener dette kan få følger for ivaretakelse av truede arter og naturtyper
- Manglende finansiering

Riksrevisjonen

Revisjonsrapport for 2017 om
miljømyndighetenes etterlevelse av naturmangfoldlovens
bestemmelser om truede arter og naturtyper

Stortingsmelding om naturmangfold ikke fulgt opp

§7 Prinsipper for beslutningstaking

- § 7 fastsetter **prinsipper for saksbehandling (for §§ 8-12)**

- Setter krav om at vurderingene skal fremgå av beslutningen
- Alle myndighetsbeslutninger skal vise hvordan prinsippene er kommet inn i den konkrete saken og hvilken vekt de er tillagt, jf. Ot.prp. 52 (2008-2009) s. 378.

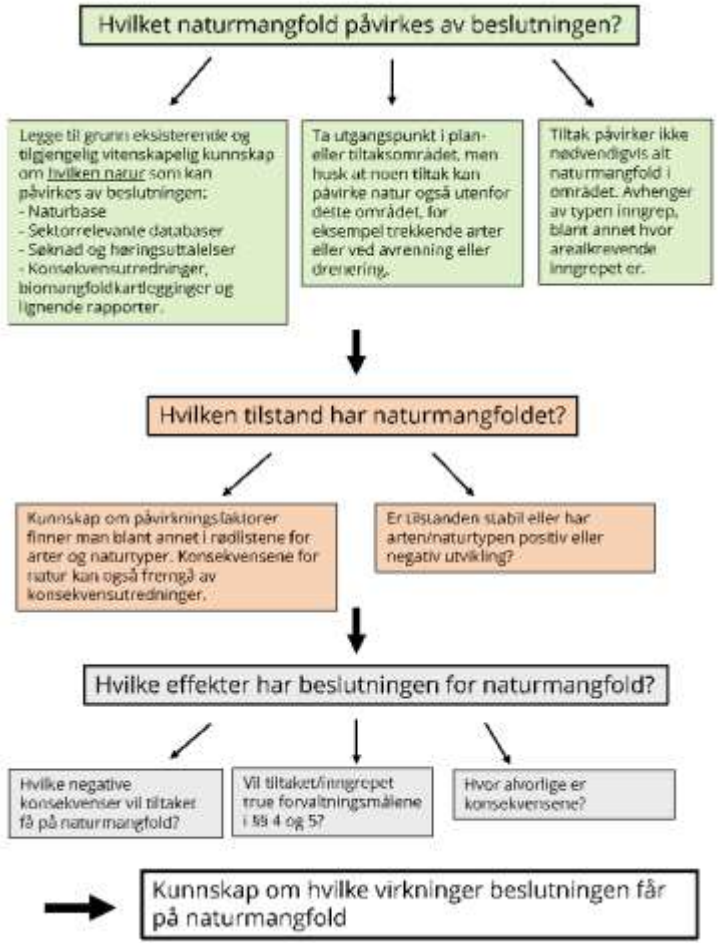

§8 Kunnskapsgrunnlaget

SABIMA

- Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal **så langt det er rimelig** bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.
- Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.
- Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen.

Kunnskapsgrunnlaget mangler!

- Spesielt ille på naturtyper – faglig ekspertise estimerer at **75 % av verdifulle naturtyper i Norge ikke er kartlagt!**
- Artsdatabanken mener 25 % av kunnskapen om arter mangler!
- Mer om hvordan dere løser dette i Del 2

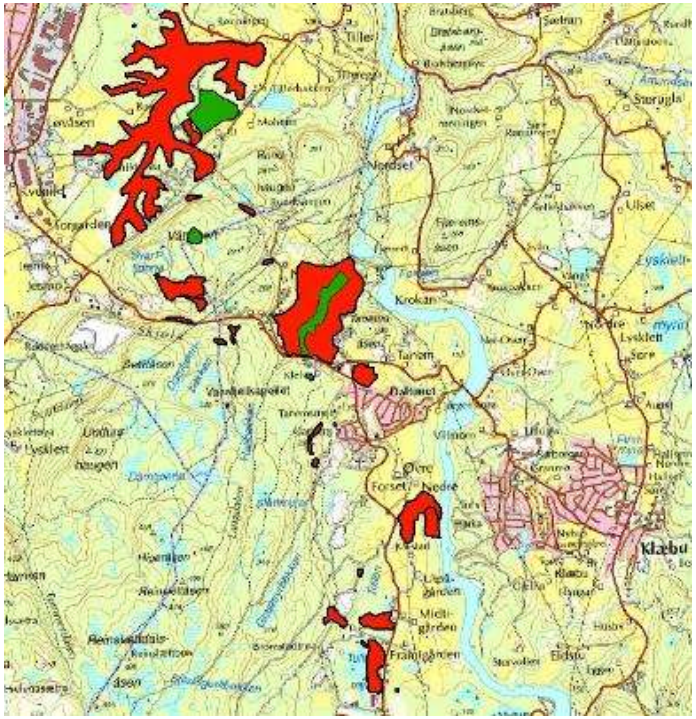

§ 9 Føre-var-prinsippet

- *”Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.”*

Kunnskapsgrunnlaget og føre-var

Nei til 100 hytter i Tvedestrand: Nml. §§ 8 og 9.

SABIMA

Miljøverndepartementet:
«Miljøverndepartementet stadfester ikke reguleringsplanen for Ulevåg. Naturmangfoldloven §§ 8, 9 viser til behovet for kunnskapsgrunnlag og vektlegging av føre-var-prinsippet ved offentlige beslutninger. Med bakgrunn i disse bestemmelsene og hensynet til klippeblåvingen i området, mener Miljøverndepartementet det må gjennomføres en kartlegging og utredning av det aktuelle økologiske funksjonsområdet, samt gjennomføres en innledende studie av klippeblåvingens forekomst i Tvedestrand, før utbygging kan skje.»

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

- *En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.*
- Sjekk §§ 4 og 5 – artenes og naturtypenes mengde *og* tilstand
- Andre tiltak i området
- Motvirke «bit for bit»-utbygging
- Fra første til siste belastning, presedensvirkninger, og fremtidig påvirkning

Gjennomgang av praktisering

- Viser at det er kun Fylkesmannen som klarer å bruke §10 etter intensjonen.
- Kan trekke den konklusjonen at kommunene og etatene mangler kompetansen

- Viser behovet av **arealregnskap** for å bedre synligjøre sammenhengene – gi et bedre kunnskapsgrunnlag for §10

§ 11 Forurenser betaler
§ 12 Teknologikrav

- §11: **Tiltakshaveren skal dekke kostnadene** ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.
- §12: Skal ta utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater
- Gjelder ikke i havet

Fremmede arter

- § 3: Definisjon: «organisme som ikke hører til noen art eller bestand som forekommer naturlig på stedet»
- § 28: Krav til aktsomhet for «den som setter i verk»
- § 28: Forskriftshjemler
  - Forskrift om utsetting av utenlandske treslag
  - Forskrift om innførsel og utsetting av fremmede organismer
- § 29: Innførsel krever tillatelse, bortsett fra «landlevende planter» og husdyr
- § 30 og § 31: Regler om utsetting

Forbudte arter

Sibirbergknapp
Phedimus hybridus
Svært høy risiko

Gravbergknapp
Phedimus spurius
Svært høy risiko

Rynkerose
Rosa rugosa
Svært høy risiko

Hagelupin
Lupinus polyphyllus
Svært høy risiko

Sandlupin
Lupinus nootkatensis
Svært høy risiko

Filtarve
Cerastium tomentosum
Svært høy risiko

Sølvarve
Cerastium biebersteinii
Svært høy risiko

Gullregn
Laburnum anagyroides
Svært høy risiko

Alpegullregn
Laburnum alpinum
Svært høy risiko

Sprikemispel
Cotoneaster divaricatus
Svært høy risiko

Blomstermispel
Cotoneaster multiflorus
Svært høy risiko

Dielsmispel
Cotoneaster dielsianus
Svært høy risiko

Kjempespringfrø
Impatiens glandulifera
Svært høy risiko

Kanadagullris
Solidago canadensis
Svært høy risiko

Kjempegullris
Solidago gigantea
Svært høy risiko

Forbudte arter

SABIMA

Berlinerpoppel
Populus berolinensis
Svært høy risiko

Balsampoppel
Populus balsamifera
Svært høy risiko

Skjørpil
Salix eucina
Svært høy risiko

Grønnpil
Salix x fragilis
Svært høy risiko

Høstberberis
Berberis thunbergii
Svært høy risiko

Kjempe-bjørnekjeks
Heracleum mantegazzianum
Svært høy risiko

Tromsøpalme
Heracleum persicum
Svært høy risiko

Prydstorklokke
Campanula latifolia macrantha
Svært høy risiko

Alaskakornell
Swida sericea
Svært høy risiko

Hybridslirekne
Reynoutria bohemica
Svært høy risiko

Parkslirekne
Reynoutria japonica
Svært høy risiko

Kjempeslirekne
Reynoutria sachalinensis
Svært høy risiko

Vasspest
Elodea canadensis
Svært høy risiko

Smal vasspest
Elodea nuttallii
Svært høy risiko

Jærlupin
Lupinus perennis
Svært høy risiko

§35 Nasjonalparker

- Kriterier - § 35 (1):
- – ...større naturområder som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap og som er uten tyngre naturinngrep.
- Rettsvirkninger - § 35 (2):
- – ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner... med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.
- – verne landskapet med planter, dyr, geologiske forekomster og kulturminner mot utbygging, anlegg, forurensning og annen aktivitet som kan skade formålet med vernet, og sikre en uforstyrret opplevelse av naturen.
- – Ferdsel til fots er tillatt

§36 Landskapsvern

- Kriterier - § 36 (1):
- – ...natur- eller kulturlandskap av økologisk, kulturell eller opplevelsesmessig verdi, eller som er identitetsskapende.
- • Rettsvirkninger - § 36 (2):
- – ikke settes i verk tiltak som kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig.
- – Pågående virksomhet kan fortsette og utvikles innenfor rammen av første punktum. Nye tiltak skal tilpasses landskapet.
- – Det skal legges vekt på den samlede virkning av tiltakene i området.

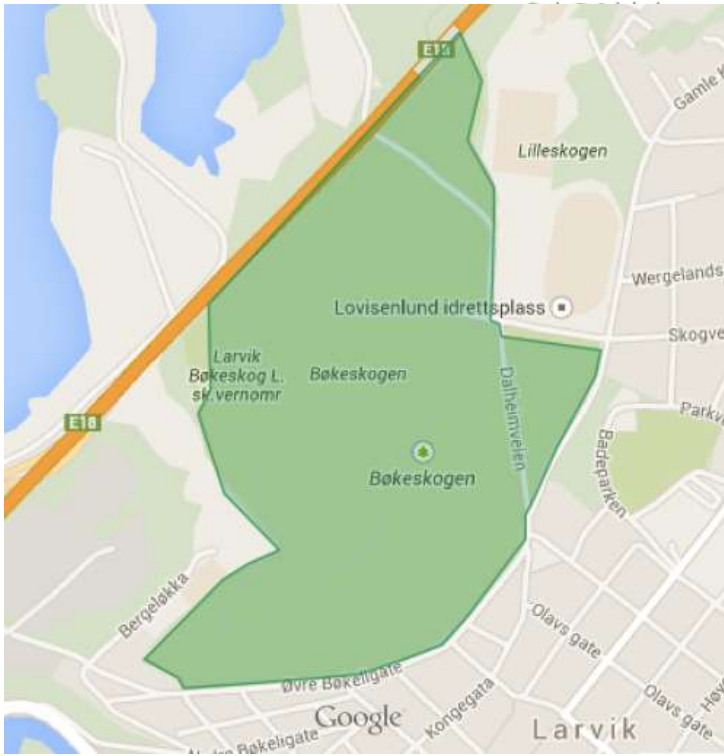

§37 Naturreservat

- •Kriterier - § 37 (1):
- Som naturreservat kan vernes områder som: inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt type natur, eller på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold, utgjør en spesiell geologisk forekomst, eller har særskilt naturvitenskapelig verdi.
- Rettsvirkninger - § 37 (2):

– Ingen må foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

- Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel.

DEL 2
Naturmangfoldloven

Husk naturmangfoldloven står ikke over andre lover! Sikrer at naturverdier er vurdert

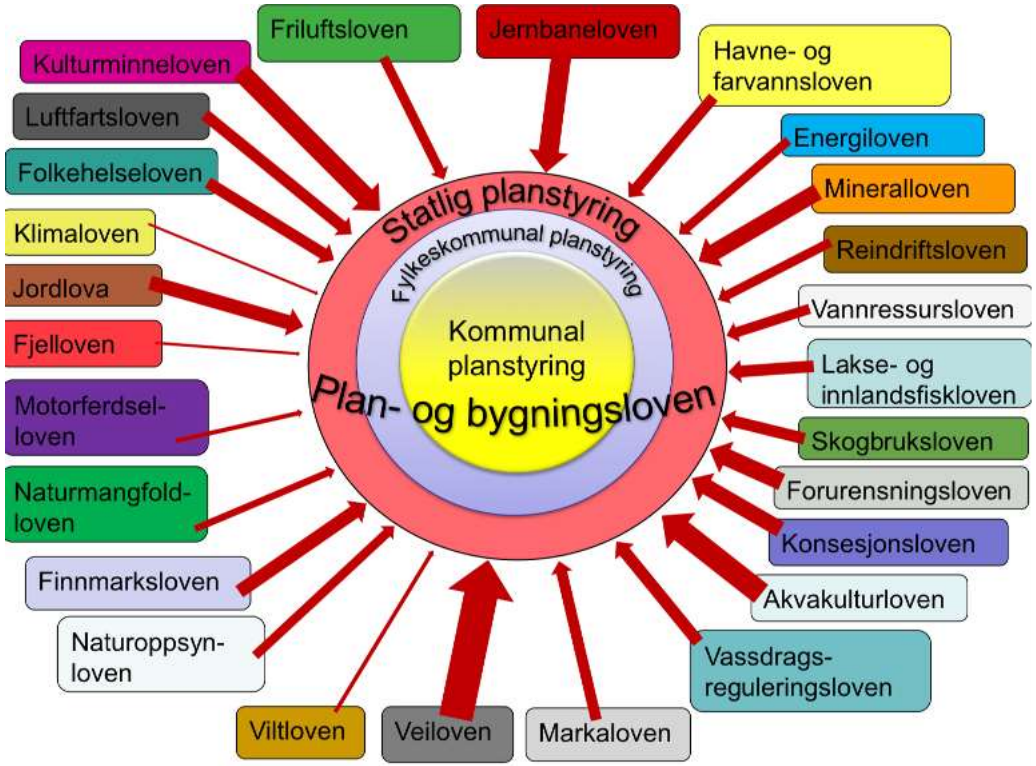

Winge

Plan- og bygningsloven og naturmangfoldloven

- I kommunen er det først og fremst **plan- og bygningsloven** den styrende (prosesslov). Denne regulerer hvordan arealendringer kan skje! § 4,5,8-12 i naturmangfoldloven skal være ivaretatt i vedtakene. Husk at de må begrunne!
- Kommuneplaner
- Reguleringsplaner
- Dispensasjonssaker

Hva betyr dette i praksis?

Plan- og bygningsloven: formål og hensyn: bærekraftig utvikling, kvaliteter i landskapet

Plan- og bygningsloven: forslag til reguleringsplan bebyggelse og anlegg

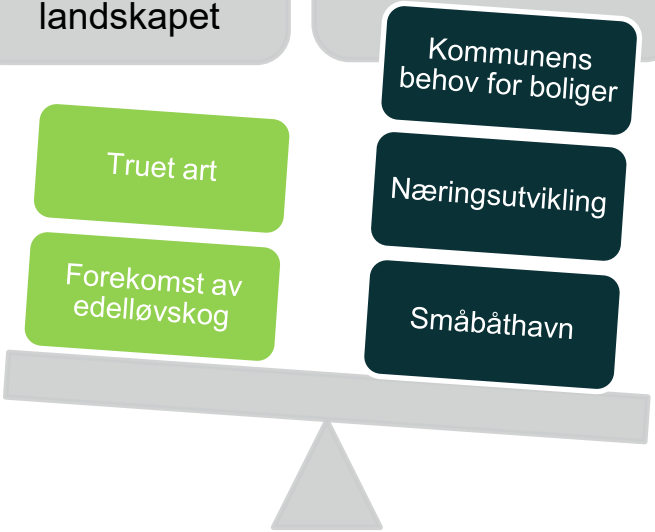

Plan- og bygningsloven **og** naturmangfold-loven

Plan- og bygningsloven: forslag til reguleringsplan bebyggelse og anlegg

Kommuneplanen - kampen mot gult og lilla

- Skal komme hvert 4. år – etter loven
- Bindende for nye tiltak (men dispensasjoner gis!)
- Arealplan skal vise arealformål i henhold til loven:
  - Bebyggelse og anlegg
    Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
  - Grønnstruktur
  - Forsvaret
  - LNF(R)
    Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone
- For større tiltak skal det gjennomføres konsekvensutredning (KU)

Kort om: Konsekvensutredninger (KU-er)

Regler om KU kom som en reaksjon på mangeårig rasering av naturen uten tilstrekkelig kunnskap om konsekvensene.

- Konsekvensutredninger skal:
  - klargjøre virkningene av planer og tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn
  - bidra til at virkningene for miljø og samfunn blir tatt hensyn til når et tiltak planlegges
  - bidra til samme hensyn når det tas stilling til om tiltaket skal gjennomføres
  - sikre en åpen prosess slik at alle berørte parter blir hørt

Prosessen kommuneplan

Hvordan gå frem

Få oversikt over endringene:

Hvor er dette?

Lavt hengende frukt:

- Vil det påvirke strandsonen?
- Vil det påvirke grøntområder?
- Vil det berøre verneområder, foreslått verna områder eller verna vassdrag?
- Vil dette berøre prioriterte arter eller utvalgte naturtyper?
- Er det konsekvensutredet?

Kontrollspørsmål

Kunnskapsgrunnlaget (§8)

- Hva har vi av relevant kunnskap om økosystemer, naturtyper og arter i området?
- Hvor er kunnskapen hentet fra?
- Hva slags type kunnskap har vi?

Føre-var-prinsippet (§9)

- Er kunnskapsgrunnlaget godt nok?
- Bør føre-var-prinsippet anvendes?
- **Prinsippet om samlet belastning (§10)**
- Hvor mye har vi av gjeldende naturtype/økosystem?
- Hva vil den samlede belastning av omsøkt bruk/tiltak og framtidige bruk/tiltak være?
- Hva betyr dette for vurderingen?

Reguleringsplaner

- Kreves for større bygge- og anleggstiltak
- Samme krav til naturmangfoldloven §7: plikter å gjennomgå §4-5 og §8-12 der naturverdier berøres.
- For større tiltak skal det gjennomføres konsekvensutredning (KU)
- Krav til reguleringsplan gjelder ikke for konsesjonspliktige anlegg for produksjon av energi etter energiloven, vannressursloven eller vassdragsreguleringsloven.

To typer:

- **Områderegulering**
  brukes av kommunen der det er krav om slik plan i kommuneplanens arealdel, eller kommunen finner at det er behov for å gi mer detaljerte områdevise avklaringer av arealbruken.

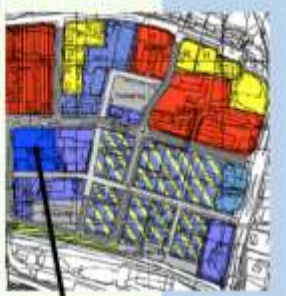

- **Detaljregulering**
  brukes for å følge opp kommuneplanens arealdel og eventuelt etter krav fastsatt i en vedtatt områderegulering.

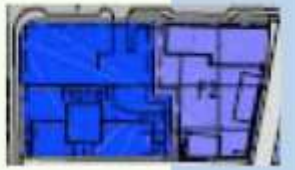

Prosessen reguleringsplan

Slik sjekker du

Gå inn på naturbase.no – andre kilder i veilederen

- Finn riktig kommune og zoom inn på det området som berøres.

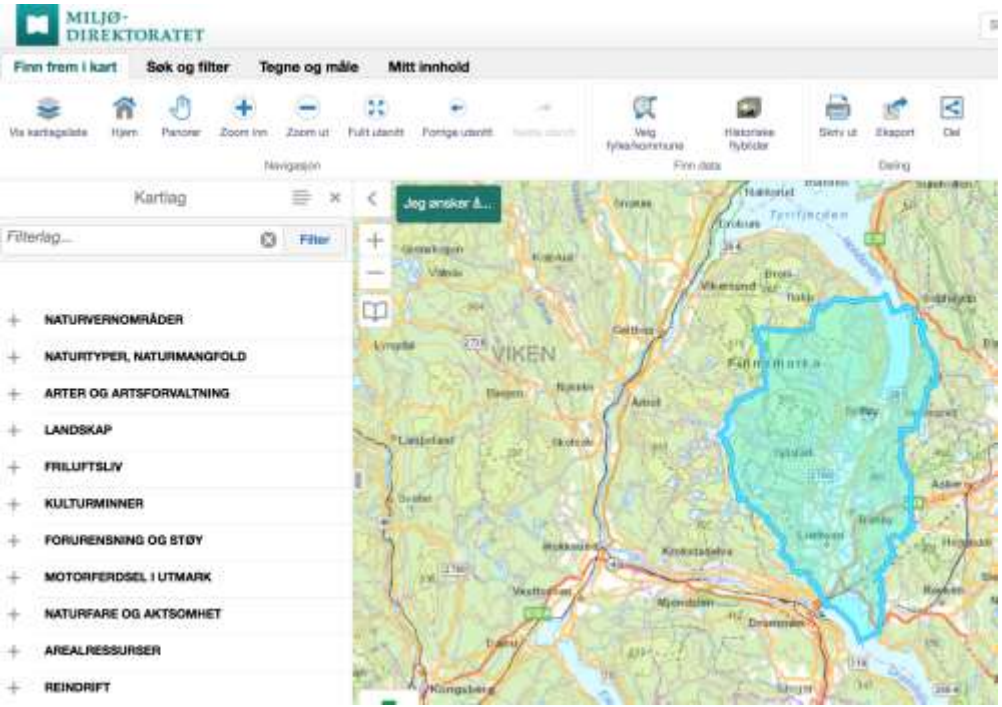

Sjekk verneområder

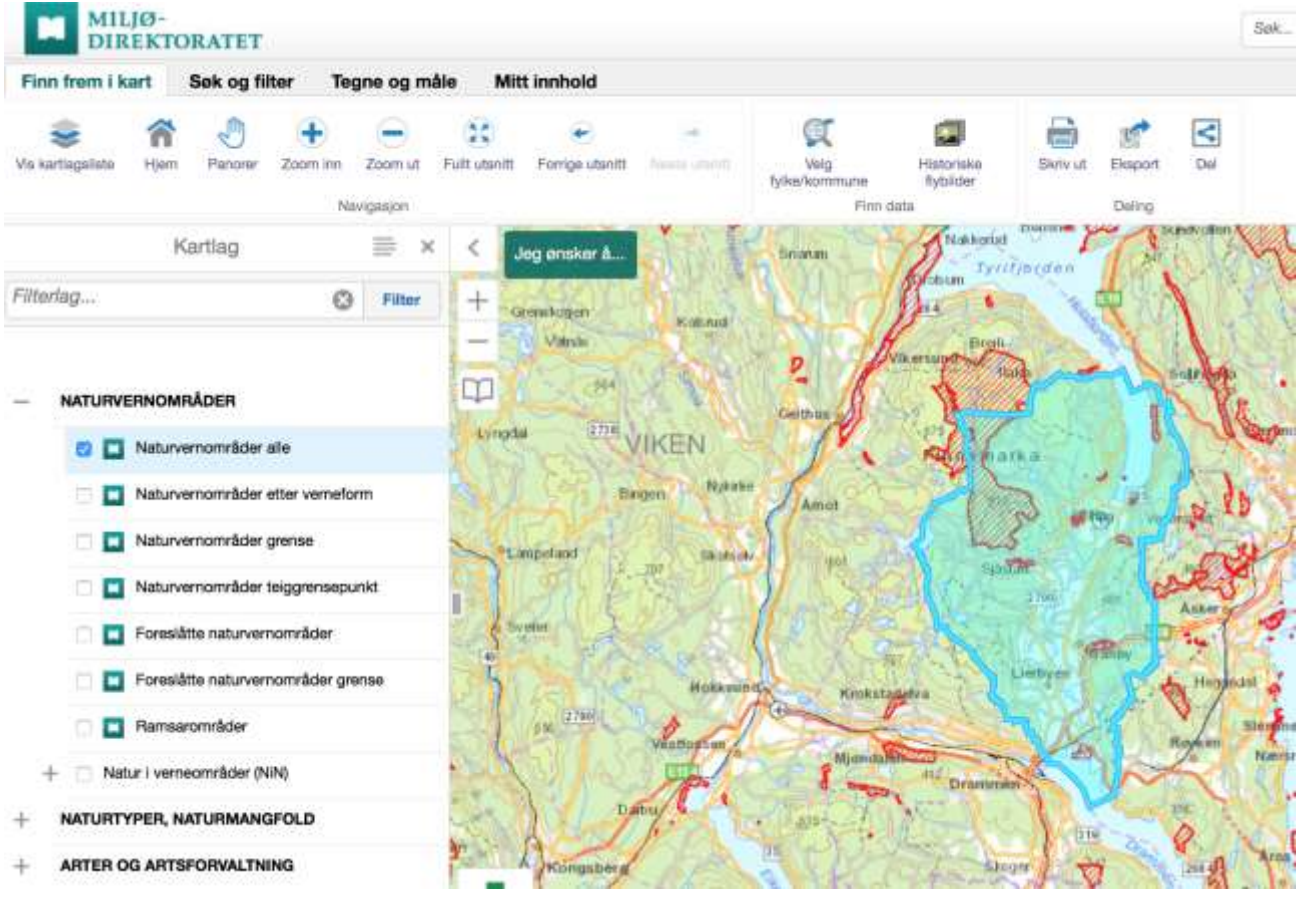

Sjekk § 4 og 5

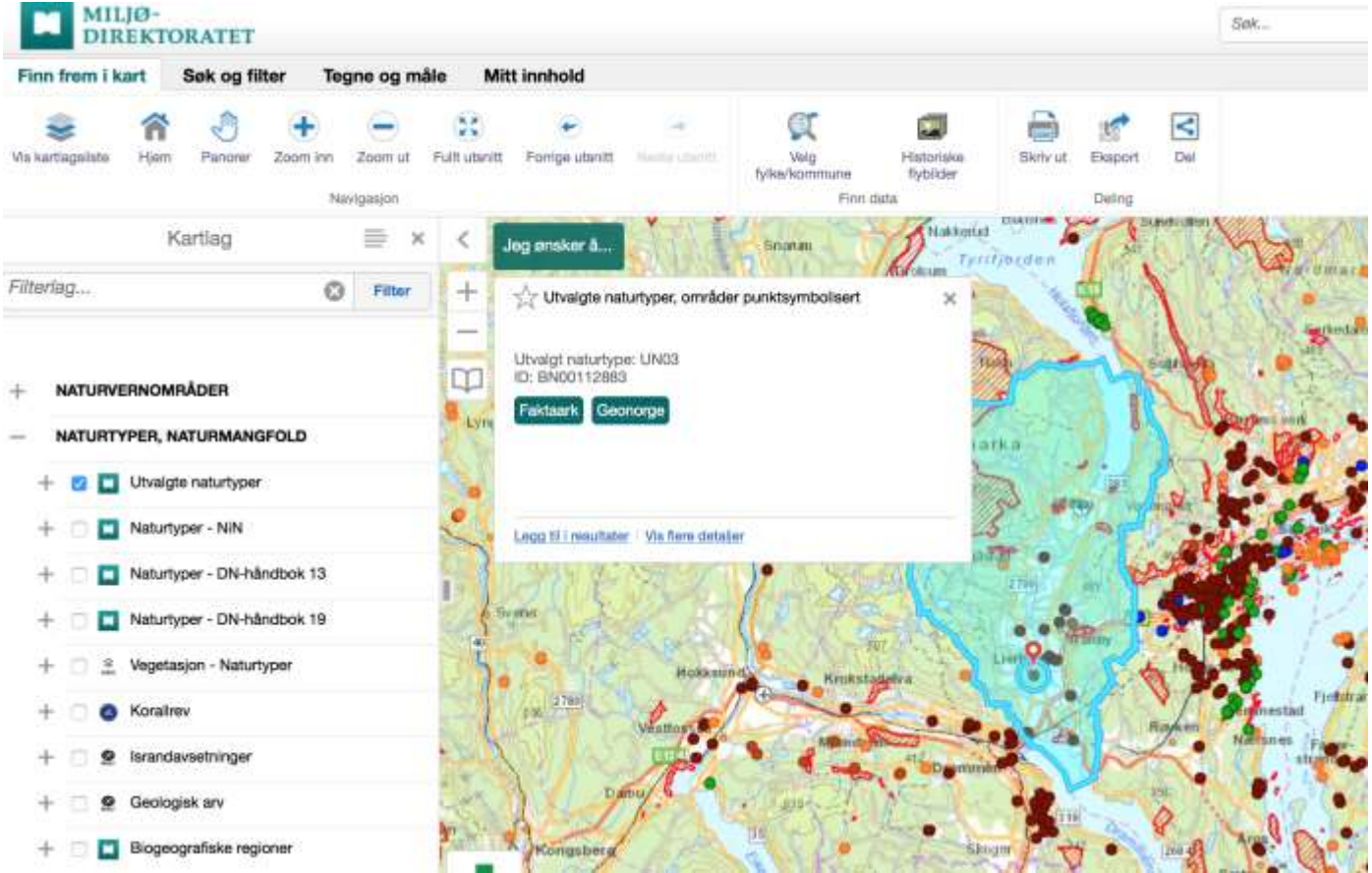
MILJØ-DIREKTORATET
Søk...
Finn frem i kart
Søk og filter
Tegne og måle
Mitt innhold
Vis kartlagsliste
Hjem
Panorer
Zoom inn
Zoom ut
Fullt utsnitt
Forrige utsnitt
Velg fylke/kommune
Historiske flybilder
Skriv ut
Eksport
Del
Navigasjon
Finn data
Deling
Kartlag
Filterlag...
Filter
NATURVERNOMRÅDER
NATURTYPER, NATURMANGFOLD
Utvalgte naturtyper
Naturtyper - NiN
Naturtyper - DN-håndbok 13
Naturtyper - DN-håndbok 19
Vegetasjon - Naturtyper
Korallrev
Israndavsetninger
Geologisk arv
Biogeografiske regioner
Jeg ønsker å...
Utvalgte naturtyper, områder punktsymbolisert
Utvalgt naturtype: UN03
ID: BN00112883
Faktaark
Geonorge
Legg til i resultater
Vis flere detaljer

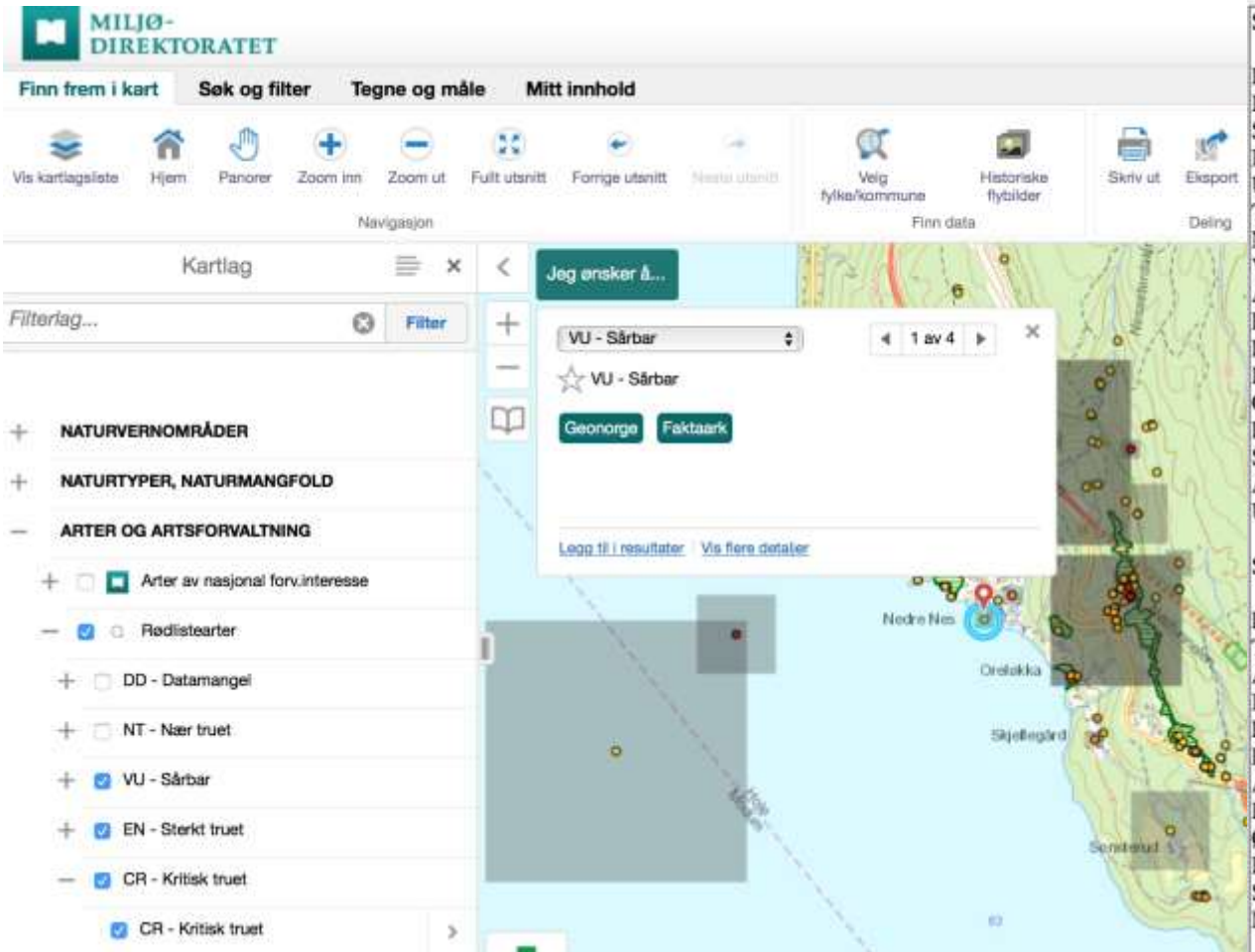

Kommunikasjonsmøtet.docx

Artskart 1.6

Se alle detaljer for posten : her!

Databaseinformasjon
Institusjon: Naturhistorisk Museum - UiO
Samling: l hos Naturhistorisk Museum - UiO
Internt nr: 174970
URL knytt til post:
Taxonomi:
Norsk navn: rosa tusselav
Vitenskaplig navn: Schismatomma pericleum
Autor: (Ach.) Branth & Rostr
Rike: Fungi
Rekke: Ascomycota
Klasse: Arthoniomycetes
Orden: Arthoniales
Familie: Roccellaceae
Slekt: Schismatomma
Art: Schismatomma pericleum
Underart:

Status Rødlista 2015: VU

Funnopplysninger:
Type objekt: objekt
Artsbestemt av: Jon T. Klepsland
Bestemmelsesdato: 25.4.2010
Finner/samler: Jon T. Klepsland
Funndato: 25.4.2010
Antall:
Kjønn:
Økologi:
Habitat: Stammebark av gammel eik. Vestvendt bergrotskog...
Substrat:
Notater:

Sjekk §8-12

- Vurder om saken berører naturmangfold.
- Om ja, les saksfremlegget nøye!
- Er det hentet inn vitenskapelig grunnlag?
- Saksbehandlingsfeil dersom det fins, men ikke brukes.
- Dersom det ikke fins – skal føre-var- prinsippet vurderes!

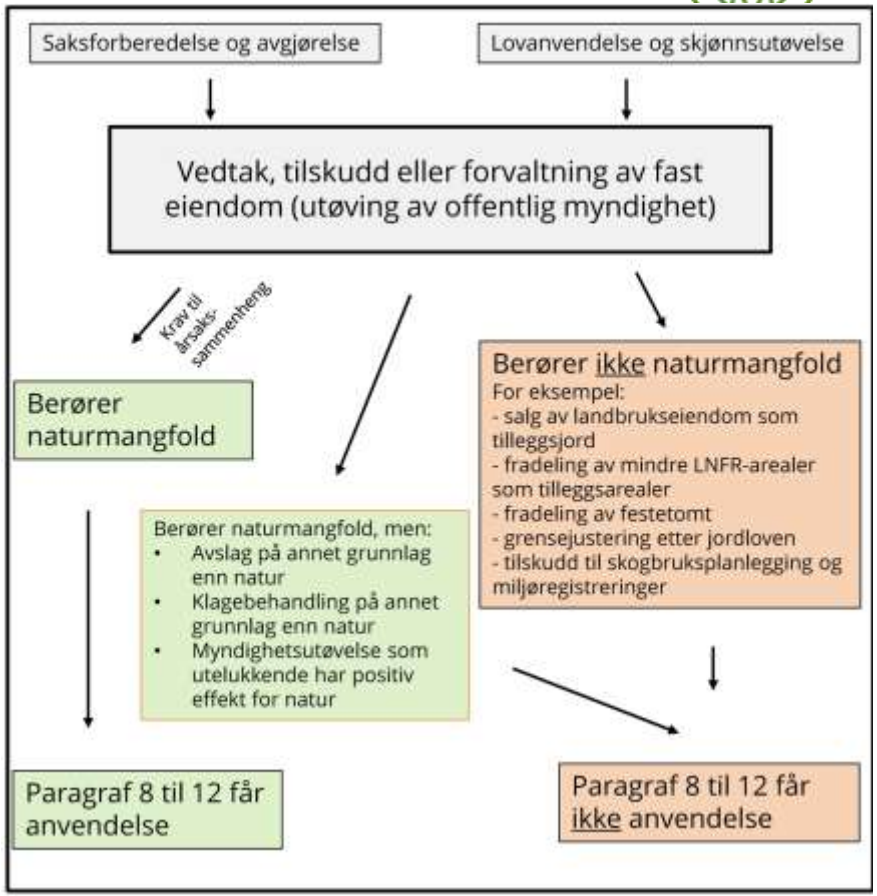

Kommunepolitikerne er ikke allvitende – noen tips

- Gjør viktige naturområder kjent i kommunen, mye vanskeligere å bygge/ødelegge noe som mange har kunnskap om.
- Politisk endring tar tid – ikke vent til nytt planforslag kommer før du tar kontakt med politikerne.
- Kommunedelplan naturmangfold – synligjør naturverdier i kommunen (støtteordning fra Miljødirektoratet).
- I en aktuell sak – reis til det området som berøres
- Vær konkret i høringer/svar

Til **Den det måtte gjelde** **Dato xx.xx.xx**

Sakstittel

Påpekning av mangelfull utredning etter naturmangfoldloven

Vi viser til sak xxx , og vil påklage mangelfull behandling i henhold til naturmangfoldlovens § 7 (prinsipper for offentlig behandling og §§ 8– 12).

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører natur, jf. naturmangfoldloven § 7. Det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken. Manglende vurdering etter naturmangfoldlovens alminnelige bestemmelser er å anse som saksbehandlingsfeil, på lik linje med brudd på § 17 i forvaltningsloven ”forvaltningsorganets utrednings – og informasjonsplikt”.

Vurderinger etter:

§ 8 (Kunnskapsgrunnlaget)

§ 9 (Føre-var-prinsippet)

§ 10 (Økosystem tilnærming og samlet belastning)

§ 11 (Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

§ 12 (Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

Naturmangfoldlovens krav er ikke ivaretatt, og det ansees som en alvorlig saksbehandlingsfeil.

Vi ber om at prosjekt xxx sendes tilbake for ny saksbehandling etter naturmangfoldloven, oppgraderes i tråd med gjeldende lovverk, og at konsekvenser av dette følges i den videre planprosessen.

Med hilsen

xxx

Riksrevisjonen anbefaler

Kommunal- og moderniseringsdepartementet å

- vurdere om behandlingen av innsigelser fremmer hensynet til nasjonale og vesentlige regionale interesser som innsigelsesinstituttet skal sikre
- sørge for at fylkesmennenes samordning av innsigelser ivaretar kravene til åpenhet og forutsigbarhet
- iverksette tiltak for å veilede fylkeskommunene, kommunene og innsigelsesmyndighetene for å sikre
  – at regionalt planforum fungerer etter intensjonen i plan- og bygningsloven
  – en mer enhetlig praktisering av planforum mellom regionene
- sørge for bedre styringsinformasjon om innsigelser gjennom
  – tydeligere krav til fylkesmennenes rapportering
  – å bidra til å forbedre kvaliteten på KOSTRA-tallene om innsigelser
- sikre bedre kunnskap om kommunenes dispensasjonspraksis

Figur 1 Beskrivelse av planprosessen

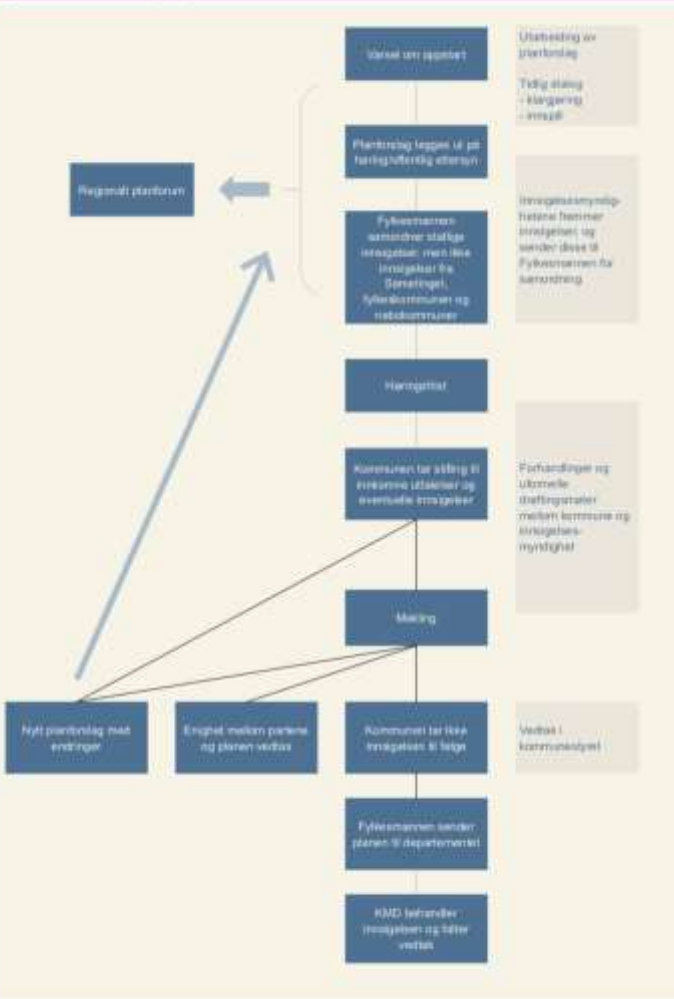

Kilde: Utarbeidet av Riksrevisjonen med utgangspunkt i plan- og bygningsloven

Dispensasjon

Regjeringen hadde i høst på høring et lovendringsforslag, som vil åpne opp for flere dispensasjoner.

Dette kan undergrave hele plansystemet som vi har gjennomgått overfor.

I dispensasjoner – ikke åpne høringer og mye dårligere kunnskapsgrunnlag.

https://www.sabima.no/lovendringer-som-truer-naturen/

Et arealnøytralt Norge

Planstyrt arealbruk som sikrer at summen av og kvaliteten på alle naturtypene ikke endres.

Ikke gi deg!

Takk for meg!

SABIMA

Litt historikk..

Yellowstone National Park

fredet 1878

Naturfredningslov 1910

Åpnet adgang til å frede naturområder «hvis bevarelse vil være av vitenskapelig eller historisk betydning».